

Łódź

**CENA NUMERU
20 gr.**

**Cena prenumeraty
miesięcznie**

Dla robotników 4 zł.
Odeśz. do domu 50 gr.
Z dostawą poczt. 6 zł.
Poza Łodzią egz. 27 gr.
Należność pocztowa
opłacona ryczałtem.

Redakcja i Administracja

w Łodzi

Al. Kościuszki 41

TELEFON 100-28

Konto P K O 60594

Red. przyjmuje od 5 —

Art. listów anonimowych
nie umieszczane się

1933 r.

PRAD

Sroda 8-go marca

№ 50

Złowrogie ognie nad granicą

MOSKWA, 7. 3.

„Prawda” moskiewska łączy przelot Hitlera nad polskim Pomorzem z apelem nacjonalistycznej „Berliner Börsenzeitung”, aby Niemcy stały się barierą przeciwko wschodniemu bolszewizmowi”. W specjalnym komentarzu redakcyjnym „Prawda” pisze m. in.: „Ogniska, zapalone wczoraj na niemieckiej granicy, oświeciły złowieszczym ogniem międzynarodową sytuację Polski. Żaden rząd niemiecki nie miał tak dalece złych perspektyw w dziedzinie polityki zagranicznej. Prowokacyjne podpalenie Reichstagu i terror przedwyborczy wzmocniły izolację Niemiec. Sądząc z niedwuznacznego oświadczenia kanclerza Rzeszy i prasy rządowej obecni władcy Niemiec widzą główną misję historyczną swojego narodu w stworzeniu bariery przeciwko wschodniemu bolszewizmowi i starają się zaskarbić zaufanie międzynarodowej burżuazji, uprawiając nikczemną antysowiecką kampanję.”

A. Hitler o Sowietach.

BERLIN, 7. 3. (wł. Gr.)

W kołach sowieckich powstało silne rozdrażnienie przeciwko A. Hitlerowi wskutek mowy kanclerza, wygłoszonej w Pałacu Sportowym. Ujawniło się to w Moskwie i w kołach sowieckich w Genewie, wrażenie zaś było tam silniejsze, iż mowa była wygłoszona w 24 godziny po konferencji min. Neuratha z Litwinowem i po śniadaniu, które Litwinow wydał w Berlinie dla niemieckiego ministra spraw zagranicznych.

Ustęp mowy Hitlera, o którą chodzi, brzmi dosłownie według prasy rosyjskiej:

„Marksizm w praktyce stanowi najlepsze obalenie marksizmu w teorii. Tam, gdzie marksizm zwyciężył w 100 procentach, w kraju, który mógłby być krajem dostatku, widzimy przerażającą nędzę. Jeśli takie warunki powstały w kraju, w którym 8 procent ludności mieszka w miastach, a 92 procent na wsi, jakież następstwa miałyby ten ustrój u nas (w Niemczech), gdzie na wsi mieszka tylko 35 procent a w miastach 65 procent ludności.

Czyż to, co się widzi w Sowietach, jest pogromem kapitalizmu? Cały świat kapitalistyczny musi wyręczać bolszewików swymi kapitalami, musi im pomagać wszelkimi sposobami, inwestować ich fabryki, dostarczać im inżynierów i robotników wykwalifikowanych i wszystko dla bolszewików muszą robić kapitaliści.

System pracy panujący w lasach Syberji chciałbym tym zalecić choćby na jeden ty-

dzień którzy zachwycają się zasadami komunizmu? Armia czerwona — to symbol marksowsko-pacyfistycznej idei. Tam, gdzie panuje marksizm, wpada on wciąż w przeciwieństwo z samym sobą.

W zakończeniu mówił Hitler:

— Nie jesteśmy teoretykami. Wiemy, jak trudno jest budować coś zdrowego. Sądzę, iż, aby stworzyć nową jedność niemiecką, należy po spopieleniu rękami przestępców gmachu Reichstagu udać się do miasta, gdzie powstała wielkość Frus — do Roczdamu i tam u grobu naszego wielkiego niesmiertelnego króla, zaczniemy w świątyni nowe wielkie dzieło odrodzenia Niemiec.”

Wspólny front komunistów i socjalistów

BERLIN, 7. 3. (wł. Gr.)

W związku z sytuacją polityczną w całej Europie, a zwłaszcza w Niemczech, komitet wykonawczy partii komunistycznej w Moskwie wydał okólnik do wszystkich partii komunistycznych z nakazem współdziałania z partjami socjaldemokratycznymi celem obrony przed atakującym „kapitalizmem” i „fasyzmem”.

W myśl nakazu „Moskwy” partje komunistyczne mają zaniechać zwalczania socjalistów i wszystkie siły zużytkować na walkę z „reakcją”.

Fala żydów z Niemiec

plynie niepowstrzymanie do Polski

W związku z pogłoskami o zamierzonym rzekomo pogromie Żydów w Niemczech — Żydzi masowo uciekają z Niemiec. Pociągi, wychodzące z Berlina w kierunku granic polskich są przepelnione żydami.

Żydzi w Polsce otrzymują zawiadomienia od krewnych swoich, zamieszkałych w Niemczech, że powracają oni do Polski. W najbliższych dniach należy się spodziewać większego napływu Żydów, zwłaszcza z Berlina, z Wrocławia, Kolonii i Hamburga. Listy pełne są alarmujących wieści i niepozbowione cech paniki, jaka niewątpliwie ogarnęła Żydów, zamieszkałych w Niemczech.

Z drugiej strony, z Filipowa (Suwałczyzna) donoszą, że na teren Polski przedo-

stają się tamtędy żydzi, nielegalnie przekraczając granice w okolicach Bietkowa, Markgrabowa i Miłuszyna. Nocy wczorajszej granicę polską przekroczyło wielu Żydów i komunistów, wśród których znajdują się posłowie do sejmu pruskiego. W rejonie Filipowa korzystając z zamieszania, wynikłego wskutek walki policji niemieckiej z przemytnikami, kilkunastu komunistów przekradło się na teren Polski. Kilku z nich aresztowano i wysiedlono na teren Litwy.

Belgia, Litwa i Szwajcaria zamknęły granice, aby uniknąć napływu uciekających z Niemiec Żydów. Większość z nich kieruje się wobec tego w stronę Polski kolejami, samochodami i nawet końmi.

Zywiołowe zbrojenia Niemiec

Bez Papena.

PARYŻ 7. 3. Komentując fakt, że Hitler został wczoraj przyjęty przez Hindenburga bez von Papena, korespondent urzędowy Agencji Havasa stwierdza, że jest to najlepszy komentarz wewnętrznej sytuacji politycznej, a mianowicie, że sojusznicy narodowych socjalistów zostali z miejsca zepchnięci na drugi plan.

„Deutsche Allgemeine Zeitung” donosi, że kanclerz Hitler zostanie dziś ponownie przyjęty przez Prezydenta Hindenburga.

BERLIN, 7. 3. Naczelny redaktor głównego pisma hitlerowskiego Voelkischer Beobachter poseł Alfred Rosenberg wygłosił przed mikrofonem mowę.

(c. d. na stronie drugiej)

Walka o kurs dolara

— Prąd Rzeszy stoi wobec olbrzymich zadań zewnętrzno politycznych. Mocarstwa na konferencji genewskiej muszą wreszcie zrozumieć, że zadanie równouprawnienia Niemiec jest wyrazem żywiołowej woli narodu niemieckiego. Obecnie nie może już być mowy o tym, aby prawo to traktowane było tylko teoretycznie. Po 10-ciu latach muszą również inne państwa wypełnić swe zobowiązania. Te olbrzymie zadania zewnętrzno polityczne wymagają od rządu niemieckiego heroizmu i myśli zdecydowanego działania

Bitwa w Hamburgu.

BERLIN 7.3. Widownią krawej walki między komunistami z jednej a policją i narodowymi komunistami z drugiej strony było wczoraj przedmieście porowe Hamburg-Alt. Na Komuniści z domów ostrzeliwali maszerujące oddziały policji i szturmówki narodowo socjalistyczne. We wnie posiłki policyjne okazały się niewystarczające, wobec czego policja użyła samych czołgów pancernych, uzbrojonych w karabiny maszynowe oraz granaty ręczne. Zmobilizowane zostało całe pogotowie policyjne Hamburga oraz wszystkie oddziały szturmowe. Około północy było 3 zabitych i 14 ciężko rannych w tym 4 policjantów.

Ilość złota jaką posiadają Stany Zjednoczone wynosi jeszcze 4 miliardy 300 milionów z górą trzecią część całego światowego zapasu złota i dysponują więcej, niż wystarczającą ilością złota na pokrycie zamierzonej emisji.

Zakaz wywozu złota z Ameryki wywołał w Japonii zamieszanie. W kołach finansowych zapanowała konsternacja, gdyż spodziewają się zwyczajnie, a w konsekwencji zmniejszenia się obrotów w handlu zagranicznym, czego chcieliby uniknąć.

Według doniesień dzienników szwajcarskich, banki emisyjne Francji, Holandji, Belgii i Szwajcarii wyraziły gotowość udzielenia „Federal Reserve Bankowi” kredytów również Bank Angielski miał zaoferować swą pomoc mając specjalnie na względzie demoralizujące dla handlu światowego skutki ewentualnego przyłączenia się Stanów Zjednoczonych do międzynarodowej tendencji deprecjacji walut

Aczkolwiek ostatnie wypadki w Ameryce poważnie odbiły się na sytuacji rynku an-

gielskiego, głównie przez wywołanie silnej zwykłej tendencji fenta, to jednak City nie zapatruje się na sytuację pesymistycznie. Wkłady będą zagwarantowane prawdopodobnie w 50 proc. przez skarbu amerykański i w pozostałej części przez „Reconstruction Finance Corporation”, co pozwoli na otwarcie banków bez obawy powtórzenia się gwałtownego wycofywania wkładów. Z zainteresowaniem notowany jest fakt, świadczący o doskonałym kredycie rządu amerykańskiego wewnątrz kraju, w ciągu ubiegłego tygodnia banki, zmuszone do upłyniania się, sprzedawały na rynku bardzo znaczne pakiety bonów i obligacji państwowych, które w całości nabyła szeroka publiczność, przy utrzymanych kursach.

Co do przyszłości dolara, ogólnie przypuszczany jest przykład marki niemieckiej w lutym 1931 roku, gdy pomimo krachów banków, utrzymała się ona na parycie. Sytuacja zaś Stanów Zjednoczonych w obecnej chwili jest bez porównania lepszą od sytuacji niemieckiej w r. 1931.

Komitet bankierów w Londynie zebrał się wczoraj o godz. 10 e, na krótką naradę przed otwarciem giełdy i postanowił przywrócić wszystkie transakcje w obecnych walutach z wyjątkiem dolarów. Transakcje w dolarach pozostają zawieszona na giełdzie londyńskiej aż do odwołania.

W związku z sytuacją finansową Stanów Zjednoczonych, nie daje się w Londynie zauważyć oznak paniki. Decyzja komitetu bankowego co do zaniechania notowań dolara, postawiła agentów giełdowych w całkowitej nowej sytuacji, wskutek czego przyjęli oni tymczasowo frank francuski za podstawę notowań. Dokonano stosunkowo znacznej liczby transakcji.

W związku z wiadomościami o specjalnych zarządzeniach Stanów Zjednoczonych a zwłaszcza o moratorium bankowym, sytuacja waluty dolarowej na rynkach międzynarodowych kształtowała się niewyraźnie. Giełdy zachodnio-europejskie transakcyj zarówno dewizami dolarowymi jak i gotówką dolarową nie dokonywały. W Polsce transakcje wszystkimi dewizami zagranicznymi odbywały się wczoraj normalnie z wyjątkiem dewiz dolarowej, która podobnie jak w dniu 4ym b. m. nie była notowana z powodu niemożności określenia kursu

Bank polski zajął stanowisko wyczekujące. Transakcje dewizami amerykańskimi będą mogły być podjęte w Polsce po przywróceniu swobody obrotu dewizowego w bankach amerykańskich. Transakcje gotówkowe będą prawdopodobnie podjęte w czeskiej, w zależności od wyświetlenia sytuacji dolara na rynku międzynarodowym.

REZULTATY RUNU

WASZYNGTON, 7.3

W krytycznym tygodniu przed 1 marca wycofano z 450 banków 962 miliony dolarów wkładów, z sumy tej na Nowy Jork przypada 444 miliony, a na Chicago 123.

BANKI WZNAWIAJĄ DZIALALNOŚĆ MIAMI, 7.3

Siedem banków tutejszych, uważając że ich stan finansowy jest doskonały, postanowiło na nowo rozpocząć wszelkie czynności bankowe.

W WARSZAWIE SPOKÓJ

W Warszawie Bank Polski i banki wstrzymały się od transakcyj dewizami na New York oraz banknotami dolarowymi. Na czarnej giełdzie zauważono pewne uspokojenie. Dolary kupowano po 8,65, ruble złote po 5 zł., czyli o 10 gr. poniżej wczorajszego kursu populudniowego.

Jak się dowiadujemy w ostatniej chwili Bank Polski rozpoczął dziś nabywanie banknotów dolarowych prawdopodobnie po kursie 8,60. W Łodzi w prywatnych obrotach dolar po 8,50.

Sprawa Gorgonowej

KRAKOW, 7.3 (wł. Zw.)

W drugim dniu procesu Gorgonowej w dalszym ciągu odbywa się przesłuchiwanie oskarżonej. Od samego rana sprawa nabiera tempa gorączkowego. Pytania zadaje przewodniczący, jakby tonem niezadowolonym z otrzymanych odpowiedzi.

— Chciałem się spytać, czy ze Stasiem żyła pani dobrze?

— Tak.

— Więc dlaczego on uznaje, że pani nosiła się wrogo do niego, robiła awantury i podjudzała przeciwko Lusi? Czy może uważa pani to za nieprawdę?

Gorgonowa odpowiada przedko tonem podnieconym. Znaczna część jej słów ginie w kłępskiej akustyce sali

Przewodniczący ponawia pytania:

— Niech pani odpowiada ściśle na moje pytania.

A po chwili znów, co do innej odpowiedzi mówi:

— Z tem tłumaczeniem to jakoś dziwnie, że za każdym razem inaczej pani mówi.

Uwaga ta odnosi się do wyjaśnień Gorgonowej o skaleczeniu ręki. Raz mówiła, że stukła kieliszek, to znów, że stukła szklankę a ostatecznie, że skaleczyła się przy rozbiciu szkły.

Przechodząc następnie do pytań, dotyczących sposobu zachowania się Gorgonowej w chwili ujawnienia zbrodni, przewodniczący w ostrym sposób zwraca jej uwagę, że właściwie nie zajmowała się ratunkiem Lusi. Zaremblańki, odnosiła się do tego biernie, a zajmowała się drobiazgami, jak zbieraniem szkła ze stłuczonej szklanki i chodzeniem po wodę.

— Musiała być wielka potrzeba tej wody? — pyta przewodniczący. — Ale przyniosła pani tę wodę i nic. Do denatki pani jej nie zaniosła?

Gorgonowa mówi, że była roztargniona. Przewodniczący jeszcze raz podkreśla że nie spieszyła z ratunkiem do Lusi, tylko Staś krzyczał, ratował.

Gorgonowa wybucha

Przewodniczący: Proszę panią spokojnie

Ja nie mogę opanować nerwów

Przew.: Przepraszam ja teraz mówię

Do dyskusji wmięszaj się także i prokurator, a potem obrońca adw. Woźniakowski

— Proszę mi pokazać gdzie w aktach jest powiedziane, że Staś ratował Lusię. On nawet palcem w bucie nie kiwnął

Prokurator coś odpowiada Na sali następuje poruszenie

W TEMPERATURZE PODNIECENIA

Temperatura podniecenia rośnie. Wreszcie dochodzi do wybuchu gdy prokurator Szypuła pyta o niejakiego Gotlieba który zapłacił za Gorgonową komorne w wysokości 200 złotych

Gorgonowa: Czy to panu wydaje się dziwne?

Prokurator: Bardzo dziwne.

Gorgonowa: A mnie nie bo ja mam trzech obrońców, którzy też mnie darmo bronią.

Przewodniczący zwraca uwagę której Gorgonowa nie da dokończyć, wreszcie sędzia woła:

— Niech mi pani nie przerywa. Tyle od pani wymagamy, żeby pani zachowywała się grzecznie.

Gorgonowa tonem usprawiedliwienia: Jestem pierwszy raz w sądzie

Przewodniczący: to nieprawda

Gorgonowa: Ja jestem nieprzygotowana na takie pytania.

Właśnie oto chodzi. Inaczej byłaby komedia a nie sąd.

Gdyby nie obrona adw. Woźniakowski doszłoby do gorszej kłótni. Obrońca prosi o dwuminutową przerwę, w czasie której uspokaja Gorgonową. Sak samo ucisza ją prof. dr. Olbricht, występujący jako biegły:

Po dłuższej chwili Gorgonowa już jest spokojna i rozprawa toczy się nadal. Pytania w dalszym ciągu zadaje prok. Szypuła. Dziś świadków sąd badać nie będzie jeszcze, gdyż cały dzień poświęcony jest na badanie oskarżonej.

Humor

PRZEPowiednia PABINA

Pewien rabin znakomity znawca talmudu miał bardzo złą i dokuczliwą żonę

Pewnego razu rabinowa zapytała męża:

— Słuchaj Aron wszyscy mówią że jesteś taki mądry jak prorok; powiedz mi zatem kiedy mam się spodziewać śmierci

Rabin zastanowił się

— W przeddzień wielkiego święta — powiedział po dłuższej chwili namysłu

— Dlaczego? — spytała rabinowa

— Bo jak ty umrzesz to dla mnie będzie wielkim świętem

Ostrzeżenie wuja Sama.

W konflikcie japońsko-chińskim Stany Zjednoczone A.P. były pierwszym państwem które wypowiedziało się otwarcie przeciw polityce Japonii. Anti-japoński front Stanów Zjednoczonych należy tłumaczyć jednak nie tyle gorącą miłością ku Chińczykom, ile potrzebą obrony własnych interesów zarówno na Pacyfiku, jak i na kontynencie wschodnioazjatyckim. Interesy USA. mają charakter polityczny i ekonomiczny.

Stany Zjednoczone, trzymając się do zasady, występują stale w obronie politycznej niezależności i terytorjalnej nienaruszalności Chin. Tę politykę dyktuje USA. obawa, by Chiny, jedno z największych państw świata, nie uległy podziałowi pomiędzy mocarstwa europejskie, co nieuniknienie pociągnęłoby za sobą wojnę światową i wytworzyłoby nieopisany chaos na Wschodzie. Poza to rozbiór Chin zaszkodziłby interesom ekonomicznym Stanów Zjedn. w tym kraju.

Utrzymanie równowagi sił morskich na Pacyfiku — oto druga z rzędu sprawa doniosłej wagi dla Stanów Zjednoczonych. Wraz ze wzrostem floty japońskiej podczas wojny światowej wytworzyło się poważne niebezpieczeństwo rywalizacji na morzu pomiędzy Japonią a Stanami Zjednoczonymi. Wydatki Japonii na flotę wzrosły z 85 mil. dol. w 1917 r. do 245 mil. dolarów w r. 1925. Na to Stany Zjednoczone odpowiedziały hasłem stworzenia „bezkonkurencyjnej floty”, dążąc wszelkimi siłami do utrzymania równowagi floty na Pacyfiku, co jest jedną z gwarancji bezpieczeństwa wzajemnego obu zainteresowanych państw.

Niemniej poważną rolę w polityce amerykańskiej na Dalekim Wschodzie odgrywają interesy ekonomiczne Stanów Zjednoczonych w Azji. Po Europie i Kanadzie, Azja jest najlepszym rynkiem zbytu USA. Do wojny światowej Stany Zjednoczone kierowały do Azji zaledwie 5,6 proc. całego swego eksportu, w r. 1931 procent ten wyniósł już 15,9 procent. To też nic dziwnego, że Stany Zjednoczone sprzeciwiają się wszelkiej polityce, któraby nie pozwalała obywatelom amerykańskim brać udziału w handlu na rynku chińskim na jednakowych prawach z obywatelami innych państw. Krótko mówiąc, Stany Zjednoczone podtrzymują politykę „otwartych drzwi” — politykę, stwarzającą jednakowe możliwości dla każdego państwa.

Do r. 1931 mogło się wydawać, iż stworzonej przez układ waszyngtoński równowagi sił na Pacyfiku nic nie zagraża. Jednak wkroczenie Japonii do Mandżurji zmieniło całkowicie sytuację. Japoński atak zbrojny stworzył niebezpieczeństwo naruszenia paktu o trzech mocarstwach, jako też i paktu Kelloga. To w sady sytuacja w Mandżurji zaczęła się przechylać na korzyść Japonii, Stany Zjedn. zawiadomiły Chiny i Japonię, że nie mogą

uznać słuszności faktycznego statusu rzeczy i że nie będą skłonne uznać żadnego paktu który naruszy prawa Ameryki, przysługujące jej z tytułu zawartych uprzednio umów.

Dla zademonstrowania słuszności swoich pretensyj, Stany Zjednoczone jeszcze w r. 1932 skoncentrowały na Pacyfiku całą swoją flotę wojenną w liczbie 202 jednostek. „Manewry” floty amerykańskiej na Pacyfiku powtarzają

się od tego czasu dość często. Obecnie zaś zapowiedziane olbrzymie skupienie sił morskich USA na południowym Pacyfiku w celu odbycia manewrów w warunkach najbardziej zbliżonych do bitwy morskiej, ma niedwuznaczną wymowę argumentu ad rem skierowanego pod adresem Japonii. Jakie będą skutki tego ostrzeżenia — pokaże najbliższa przyszłość.

Niepokój w wyższych uczelniach — przybiera na moc

Wczoraj w Warszawie odbywały się drobne demonstracje, sprowokowane głównie przez bojówki sanacyjne.

Mianowicie koło godziny 18 przed gmachem Szkoły Nauk Politycznych przy ulicy Reja 7 poczęła gromadzić się bojówka sanacyjnej młodzieży akademickiej w liczbie kilkudziesięciu osób z pod znaku Legionu Młodych i Strzelca. Bojowkarze zamierzali urządzić manifestację i sforsować wejście do gmachu uczelni.

Młodzież strajkująca wczoraj spostrzegła zamiarze młodych sanatorów i obsadziła wejście. Widząc, iż demonstracje sanacyjne mogą przyjąć przykry dla demonstrantów obrót, członkowie Legionu Młodych i Strzelca zaniechali zawiorów i rozeszli się.

Wieczorem rozdawano ulotki, wzywające do wytrwania w strajku.

KŁAMSTWA

Ks. Jan Lorek, proboszcz parafii św. Krzyża, ogłasza następujące oświadczenie:

„Mylna jest informacja, podana przez „Gazetę Polską”, jakoby władze kościelne zamknęły wejścia i wywiesiły na drzwiach kartki zawiadamiające, że wewnątrz kościoła niema już miejsc. Zarówno dwoje drzwi frontowych, bocznych, jak i pozostałe wszystkie wejścia do kościoła były otwarte.”

W związku z tą sprawą władze kościoła św. Krzyża prowadzą obecnie szczegółowe dochodzenie i w dniu dzisiejszym mają złożyć wyjaśnienie w kurji biskupiej, która poweźmie odpowiednie decyzje.

ARESZTY I SĄDY

Z pośród aresztowanych studentów za udział w demonstracjach akademickich w dniu wczorajszym 14 osób zwolniono, pozostałym zaś 28 maja być wytoczone sprawy sądowe. Sprawy 3 akademików przekazane zostały sądom grodzkim, a 28 odpowiadać będzie przed sądem starościńskim.

GŁODOWKA WE LWOWIE

24 aresztowanych studentów przebywających w więzieniu stosuje już piąty dzień głodówkę. Pięciu z nich odesłano w poniedziałek do szpitala. Nie jest wykluczone, że w najbliższym czasie pójdzie dalsza partja.

Sąd Okręgowy na posiedzeniu gospodarczym odrzucił zażalenie wystosowane przez aresztowanych o usunięcie zastosowanego wobec nich aresztu jako środka prewencyjnego. Wobec tego zostaną oni zatrzymani w areszcie aż do 11 bm., na który to dzień wyznaczono przeciwko nim rozprawę.

W KRAKOWIE

W Krakowie w poniedziałek zrana odbyła się demonstracja przed uniwersytetem. Akademicy wnosili okrzyki na cześć autonomii, a przeciw prof. Kumanickiemu. Przybyła policja wezwwała młodzież do rozejścia się, wtedy młodzież zaczęła grupami przechadzać się przed Collegium Novum, oczekując wyników konferencji delegacji młodzieży strajkującej z przedstawicielami władz akademickich.

W poniedziałek wypuszczono ostatnich 6 aresztowanych w ubiegłym tygodniu studentów.

W najbliższym czasie przed sądem grodzkim stanie 15 studentów, oskarżonych za art. 127 (opór przeciwko władzy).

KRWAWY ZAJSCIA W POZNANIU

W poniedziałek na uczelniach w Poznaniu panował spokój. O godz. 11,30 bojówka Legionu Młodych, złożona z około 60 osób, uzbrojona w laski i kastety, a częściowo rewolwery, wtargnęła do W. S. H. i poraniła studenta medycyny Stanisława Czarlińskiego, który należał do straży strajkowej; Czarlińskiemu grozi utrata oka.

Na wieść o tem przysłała grupa młodzieży z Collegium Novum i siłą usunęła napastników z Legionu Młodych a kilku z nich silnie pobila. Niebawem na ulicy Wjazdowej zebrał się tłum, wydający okrzyki na cześć autonomii, a gdy przechodził koło domu akademickiego przy ulicy św. Marcina 30, członek Legionu Młodych Tadeusz Jasiński wyciągnął rewolwer i dał kilka strzałów, raniąc stojącego opodal szofera. Wraz ze swym towarzyszem Strzałkowskim, również członkiem Legionu Młodych, zaczął uciekać ulicą św. Marcina, aż ukrył się przed ścigającymi go akademikami w bramie przy ulicy św. Marcina 50, gdzie go ujęła policja.

Tłum młodzieży, liczący około 1500 osób, udał się do Collegium Magnum, gdzie odbył wiec, na którym student Wyganowski potępił zachowanie się młodzieży sanacyjnej.

Młodzież powitała entuzjastycznie rektora Pawłowskiego, który, ukazawszy się na balkonie, nawoływał ją do spokoju i rozważli. Posłuchawszy wezwania, młodzież się rozeszła.

Na ulicy krążyły do wieczora silne patroli policyjne. Lżej ranni są studenci Sapiński i Podlękowski.

Strajk trwać będzie do 14 marca

Naczelna Konferencja Akademicka przeprowadziwszy obrady nad sytuacją i po porozumieniu z pp. Rektorami wyższych uczelni polskich uchwaliła strajk prowadzić aż do 14 marca br.

Jak na polecenie Naczelnej Konferencji Akademickiej stanęły uczelnie w całej Polsce na znak poparcia protestu, uczonych polskich przeciwko nowemu ustrojowi szkół akademickich, taksamo na polecenie tejże NKA w myśl opinii, wyrażonych przez rektorów, młodzież cała solidarnie powróci do nauki w dn. 14 marca.

Stanowisko to świadczy o potędze i karności organizacji akademickiej z jednej strony o czci i posłuszeństwie dla władz akademickich z drugiej strony.

ŚMIERĆ BURMISTRZA CZERMAKA MIAMI, 7.3

Burmistrz m. Chicago, Czermak, którego sta w ostatnich czasach pogarszał się coraz bardziej, zmarł. Zangara wobec tego będzie odpowiadał jeszcze raz przed sądem za zabójstwo z premedytacją, za co mu grozi kara śmierci.

Kupujcie czekoladę „Mascekiego”

Gmina która nie zna podatków

Poraz pierwszy od lat 17-tu mieszkańcy parafji Orsa w Dalekarii, słynnej szwedzkiej parafji wolnej od wszelkich podatków, zapłacili podatek komunalny na cele bezrobocia. Gmina Orsa nie ściągala od roku 1886 żadnych podatków, a wszystkie wydatki pokrywane były z dochodów, które przynosiły ogromne lasy, należące do gminy. Przed 50 laty obazar tych lasów wynosił nie mniej niż 55,600 hektarów. Prawo wycinanie drzew dzierżawione było co roku i odstępowane drogą licytacji najwięcej dającymu. W ten sposób utworzony został fundusz wynoszący przeszło 11 milionów koron z którego pokrywano wszystkie wydatki gminy.

W tym roku jednak, wskutek silnego opadku cen na drzewo, oraz wskutek znacznych wydatków związanych z opieką nad bezrobotnymi, gmina uchwaliła pobieranie po

Sprawy gospodarcze.

datku komunalnego. Gmina płaci bowiem 6 koron dziennie każdemu bezrobotnemu. Wielu z nich bowiem zatrudnia następnie przy pracach leśnych. Lasy Orsa są doskonale utrzymane i pilnie strzeżone przed pożarami. W środku lasu znajduje się wieża strażnicza wysoka na 2444 stóp z której czuwa stale strażnik zaopatrzony w teleskop. Gdy tylko dostrzeże jakiś dym pożarny, zawiadamia natychmiast telefonicznie odpowiedniego gajowego.

Jedyna w swoim rodzaju organizacja parafji Orsa stała się przedmiotem zainteresowania nie tylko Szwecji, ale i zagranicą. Gmina odwiedzana jest często przez ciekawych, pragnących poznać jej oryginalnych, oddzielonych od całego świata wielkimi lasami mieszkańców.

Nie rujnować rzemieślników

Codziennie niemal redakcja nasza otrzymuje kilka listów, z prośbą o obronę przed rujnującymi praktykami egzekucyjnymi różnych urzędów.

Ile w tych listach bólu, ile jęku i rozgoryczenia. Przyczyliśmy kilka drastycznych przykładów z terenu łódzkiego, a więc z tego środowiska, gdzie istnieje Izba Rzemieślnicza gdzie pracują ruchliwe cechy rzemieślnicze, gdzie rzemieślnik uciec się może pod opiekę dzienników, gdzie ma łatwiejszy dostęp do władz i t. d.

Cóż ma jednak zrobić nawiedzony klęską egzekutorską rzemieślnik w jakiejś zapadłej dziurze, w której jedyną jego obroną są Izy i Ikania dzieci?

Egzekucje są prowadzone w sposób srogi a nieraz nieprawidłowy. Skoro się weźmie pod uwagę, że egzekutorzy zabierają nawet narzędzia pracy, surowce, które często nie są własnością rzemieślnika — to naprawdę trudno o tej metodzie powiedzieć coś miłego.

Wszak ustawa, wszak rozporządzenia,

pouczenia przypominają funkcjonariuszom egzekucji jak daleko sięga ich władza — a mimo to dowiadujemy się o zabieraniu śrubostaków, młotów, hebli, nożyc, kowadeł, narzędzi do golenia, łuster, krzeseł fryzjerskich i t. d.

W momencie, gdy rzemieślnikowi odbierze się narzędzie pracy ucina mu się ręce, wyrzuca go się na bruk i choćby znalazł pracę, nie wykona jej, bo nie ma czym wykonać zlecenia.

Nikt chyba nie przypuszcza, by znaleźli się nabywcy na te narzędzia pracy. Wszak rzemiosło jest dziś w nędzy i żadna najdogodniejsza oferta licytacyjna nie zdoła namówić rzemieślnika do zakupu narzędzi, które wczoraj zabrano jego koledze.

Więc o co naprawdę chodzi organom egzekucyjnym? Narzędzia leżą bezczynne i bez wartości; podatek przestał istnieć i nie prędko się podniesie, na ulicach coraz więcej proszących rąk, w domach rzemieślniczych Izy, przekleństwo głód.

Gdy nieszczęście dotknie rzemieślnika

obarczonego rodziną, dziećmi, uczęszczającymi do szkół, natenczas i one stracone są jako ucząca się młodzież. Często się zdarza, że nawet to narzędzie, którym dla dzieci i rodziny dorabia żona rzemieślnika np. maszyna do szycia — i to narzędzie pada ofiarą egzekucji.

Rzemieślnicy udają się do panów prezesów, naczelników danyh urzędów, przedkładają memorjały, błagają. Z trybun i na konferencjach padają pod adresem rzemiosła słowa „życzliwości“ a jakoś ani skutków konferencji, ani „życzliwości“ nie widać. Już wielu wątpi, czy wogóle delegacje są potrzebne, już wielu oparłszy głowę o spracowane dłonie, z rezygnacją oczekuje najgorszych wypadków.

To niedobrze! To niedobrze! Niedawno rzucono na rynek książkę pt. „Pamiętniki bezrobotnych“ niedawno „Polskie T-wo Polityki Społecznej“ wydało drukiem broszurę pt.: „Społeczne skutki bezrobocia... Ilez w tych książkach tragicznych obrazów. Może by więc panowie zwierzchnicy egzekutorów wzięli do rąk te „pamiętniki“ te karty „skutków bezrobocia“ możeby choć raz z wyżyn swego biurka i zaglądneli tak po ludzku do izby tego rzemieślnika, któremu jutro czy pojutrze egzekutor ma zabrać narzędzie pracy.

A może to nie będzie potrzebne? Wszak bardzo wielu panów, tych którzy są przełożonymi egzekutorów pochodzi z rodzin rzemieślniczych. Wszak dzisiejsza nasza inteligencja to w dużej mierze synowie kupca, rzemieślnika, chłopca. Więc jeśli zechcą wczują się w nędzę — tylko trochę dobrej woli, trochę serca.

Za słowami życzliwości musi pójść czyn. Nie prosimy o rzeczy nadzwyczajne, prosimy imieniem tych, którzy nas zasilają listami, o to by po myśli rozporządzenia nie zabierano im narzędzi pracy i surowce.

Nie zabijać warsztatu, nie rzucać pod płot rodziny rzemieślniczej!

Nie niszczyć podatników! Nie redukować majątku i dochodu narodowego!

O to prosimy wszystkich panów prezesów i panów naczelników wszystkich Izb Skarbowych i tych urzędów, które dysponują prawem egzekucyjnym. Kur: Lwow.

55)

Przekład z angielskiego.

Tajemniczy dokument.

(wyciąć i zachować)

— Boję się, że będę bardzo męczyl pana — rzekł z uprzejmym uśmiechem — ale widzę, że pan jest poczciwym chłopcem. Proszę iść na śniadanie i wrócić do mnie dopiero o czwartej. Sypiam zawsze po południu. Roszę, niech pan weźmie sobie cygaro.

Przyjąłem cygaro z uniżonością, jakiej wymagała moja rola, a następnie poszedłem za lokajem do pokoju, w którym przygotowane było śniadanie dla mnie. Orętuje się zawsze doskonale w ustosunkowaniu ludzi dla mnie, to też i teraz nieomylny instykt ostrzegł mnie przed Józefem. Człowiek ten był zgóry źle usposobiony dla mnie jako dla intruza, który wdarł się w sferę jego wpływów, zapewne bardzo wydatnych po których obiecywał sobie nienajgorsze zyski.

Spożyłem samotnie doskonale śniadanie zskropiłem je wybornym winem i sięgnąłem po cygaro, gdy znowu zjawił się Józef i oznajmił:

— Pani hrabina prosi pana nadół.

Monika przyjęła mnie w jednym z parterowych gabinetów — pałacyk składał się z dwóch pięt. Była tak wzburzona, że straciła otychczasowe panowanie nad sobą.

— Des — rzekła — von Boden był u mnie na śniadaniu!

— No i co? — spytałem skwapliwie.

— Nie udało mi się — oparła. — W ogóle jestem bardzo niespokojna. Nigdy w ży-

ciu nie widziałam generała w podobnym nastroju. Von Boden jest okropnym tyranem i brutalem, najgorszy jednak wróg nie może mu zarzucić tchórzostwa, a jednak dzisiaj boi się — boi się poprostu o życie. Z najwyższym trudem wy dobyłam od niego parę słów w związku z tą sprawą. Zrobiłam lekką aluzję do wczorajszego wypadku w Esplanadzie a on odpowiedział: „Wypadki wczorajszej nocy mogą spowodować ruinę nie tylko mojej kariery, ale nawet mogą zdecydować o przyszłości mego syna. Wczoraj zrobiłem sobie wroga w człowieku, którego obrazić — to znaczy ściągnąć na siebie nieszczęście, może śmierć nawet“.

„Pan mówi o cesarzu?“ — spytałam.

„O cesarzu? Och, cesarz naturalnie złości się i wścieka, ale nie jego miałem na myśli“.

Następnie zmienił przedmiot rozmowy, i wiele mnie kosztowało wysiłków, by znowu do niego powrócić. Spytałam, czy złapano sprawcę napadu, odpowiedział, że nie, ale to tylko kwestja czasu, zbrodniarz ten bowiem ująć nie może. Wyraziłam przypuszczenie, że zapewne władze wyznaczą nagrodę za schwytanie go i umieszczają opis jego osoby w dziennikach całego kraju. Generał odrzekł, że nikt nie uczyni nic podobnego.

„Publiczność wcale się nie dowie o tej całej sprawie — powiedział — i jeżeli pani,

hrabino, chce posłuchać mej rady, to niech pani postara się zapomnieć o niej. W każdym razie księżna Randolin napisze do swoich gości, prosząc ich o najciszejszą dyskrecję. Urzędnicy hotelowi i służba nie piszą na pewno nikomu ani słowa, interes bowiem publiczny wymaga, aby ta historia nie wyszła na światło dzienne“.

Nic więcej nie mogłam od niego wydobyć. Ale tobie mam jeszcze coś do zakomunikowania. Generał wyszedł zaraz po śniadaniu, a niemal bezpośrednio potem ktoś wezwał mnie do telefonu. Był to dr. Henning, kierownik wywiadowczego biura politycznego. I on radził mi, abym zapomniała o wszystkim, co zaszło wczoraj w nocy w Esplanadzie. W chwilę później księżna Randolin przysłała mi o to samo, w dodatku była takwy straszona, że nie mogła wstrzymać się oclez. Widocznie ma duże przykrości.

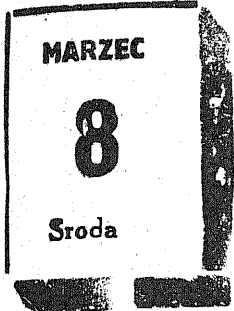
— Moniko — rzekłem. — Wniosek: tego narzucają się sam przez się; nie mogąlluzszej przebywać w twoim domu. Gdyby mi tu odkryto, pociągnęłoby to straszne następstwa dla ciebie.

— Jeżeli istotnie jest tak jak mówi — odparła — to jestem gotowa stawić czoła każdemu niebezpieczeństwu. Niema zresztą innego wyjścia. Co z sobą zrobisz w Benie? Dokąd się udasz? A gdyby cię schwyto na ulicy, to i tak wyjdzie pajaw, gdzie siłki waleś przez te dni, co obciążą mnie znacznie. Nie, powinieneś zostać tutaj, może za dwa, trzy dni uda mi się ułatwić czkę. Mam już nawet pewien plan.

Karol jest właścicielem małej pensji „Bellevue“, położonej niedaleko hotele granicy.

1. 2.

MARZEC

8

Sroda

KALENDARZYK

Wincentego

Wypadek przy pracy

W firmie Herakowicz, przy ulicy Srebrzyńskiej 36 w dniu wczorajszym miał miejsce nieszczęśliwy wypadek przy pracy ofiarą którego padł zatrudniony tamże robotnik Józef Tomczak, zamieszkały przy ulicy Jęczyńskiej 15.

Tomczak wskutek nieuwagi pochwycony został przez tryby maszyny, które zmiażdżyły mu prawą dłoń i poszarpały mięśnie.

Rannego opatrzył wezwany lekarz pogotowia i przewoził w stanie osłabionym do szpitala okręgowego kasy chorych.

LWIE NOWE ŚWIETLICE

Zarząd Tow. Kultury Katolickiej uprzejmie zaprasza swych członków na uroczyste otwarcie świetlicy dla bezrobotnych mężczyzn w dniu 9 marca we czwartek o godz. 5 i pół po południu przy ulicy Drewnowskiej 72 oraz otwarcie drugiej świetlicy przy ul. Łokatorskiej 12 w sobotę 11 marca o godz. 5 i pół po południu.

Jednocześnie zarząd prosi członków towarzyszących o wzięcie udziału w odczytach do gmatycznych.

Masowy powrót żydów z Niemiec.

Ostatnio stwierdzono masowy powrót obywateli polskich, którzy od dłuższego już czasu zamieszkiwali w Niemczech.

W sprawie tej zasięgnięliśmy informacji przyczem wyjaśniono nam, że powrót żydów następuje częściowo pod przymusem władz niemieckich, które odmówiły przedłużenia zezwolenia na dalszy pobyt, względnie też w drodze dobrowolnej, w obawie przed gwałtami jakie zapowiadano wobec żydów w Rzeszy Niemieckiej, Jak nas informują do Łodzi już przyjechało z Niemiec na stałe z górą 300 osób.

Ogromna zwyżka protestów wekslowych

(a) W ciągu miesiąca lutego 1933 r. na terenie okręgu sądowego łódzkiego zaprotestowali 22,648 weksli krajowych na sumę 3,870,796 zł, 79 gr, oraz 10 weksli zagranicznych na sumę 5,600 zł, 28 gr.

W samej Łodzi z liczby powyższej za protestowano w lutym rb. weksli krajowych 20,091 sztuk na sumę 3,442,002 zł, 28 gr, oraz wszystkie 10 weksli zagranicznych na sumę 5,600 zł.

Ponadto wykupiono przed protestem 5,389 weksli krajowych w sumie 787,960 zł 94 gr.

W porównaniu ze styczniem 1933 r. liczba protestów wekslowych wykazuje dość znaczną zwyżkę, która wynosi około 11 proc, co jeżeli wziąć pod uwagę, iż luty liczy o 3 dni mniej, stanowi dość poważną zwyżkę.

NASZE DZIECI

— Byłeś niegrzeczny, Kaziu, za karę nie dostaniesz kolacji.

— A co będzie z lekarstwem, które mam i jadaniem?

W drugim dniu strajku powszechnego, jaki wybuchł w przemyśle włókienniczym, nastąpiło nieznaczne rozszerzenie się akcji, przez unieruchomienie mniejszych zakładów przemysłowych.

Według danych, jakie otrzymaliśmy ze związków zawodowych, na 170 zakładów przemysłowych na terenie Łodzi, a zatrudniających z górą 50000 robotników, strajkuje 38000 robotników.

Strajk w ciągu dnia wczorajszego nie objął jeszcze wszystkich zakładów przemysłowych, albowiem czynną była jeszcze fabryka I. K. Poznańskiego, K. T. Buhle, Niciarnia i szereg mniejszych.

W dniu wczorajszym do akcji strajkowej przyłączyły się fabryki Ossera, Zylbersztajna, Ejtington i inne.

Lotna komisja strajkowa, której czynnością jest odbyła narady z delegatami i po borbami fabrycznymi z fabryk znajdujących się w ruchu, celem przyłączenia tychże do akcji strajkowej.

Pertraktacje te przeważnie doprowadzały do skutku, albowiem w zakładach, które były jeszcze czynne robotnicy opuszczali pracę i przyłączyli się do akcji strajkowej.

Jak nas informują przedstawiciele komisji strajkowych, głównym obecnie punktem który spowoduje zmianę nieugiętego dotychczas stanowiska przemysłowców, jest dzisiejsza konferencja zwołana przez czynniki rządowe do Warszawy.

Na prowincji

W ciągu dnia wczorajszego akcją strajkowa rozszerzyła się.

W Pabianicach strajk objął cały przemysł włókienniczy. W fabryce Kruschego i Endera, robotnicy okupują fabrykę.

Fabryka Endera w Moszczenicy, stała w dniu wczorajszym.

W Zduńskiej Woli strajk rozszerzył się na niektóre zakłady, które czynne były jeszcze onegdaj w Zgierzu i Ozorkowie, wszystkie zakłady włókiennicze zostały unieruchomione.

W Piotrkowie 70 proc. robotników porzuciło pracę i przystąpiło do strajku.

Dalej dowiadujemy się, że najprawdopodobniej w ciągu dnia dzisiejszego, względnie jutrzejszego unieruchomiony zostanie cały przemysł włókienniczy.

Wyjazd inspektora Wojtkiewicza

W dniu dzisiejszym w godzinach porannych Inspektor Okręgowy Pracy inż. Wejtkiewicz wyjechał na skutek wezwania swych władz do Warszawy, gdzie złożył na konferencji szczegółowe sprawozdanie z dotychczasowych pertraktacji i przebiegu rozpoczętej akcji strajkowej, następnie zaś weźmie udział w odbywającej się konferencji.

Rozszerzenie strajku

Niezależnie od tego komisje zastanawiały się nad poczynaniami strajkowymi, w razie dalszego oporu przemysłowców. W ramach wchoożą Częstochowa, Zawiercie, Białystok, Biała—Bielsk, na które oporu rozszerzony zostałby wówczas strajk, który dotychczas objął jedynie część zakładów w Częstochowie.

W sprawie tej wystosowane zostały do oddziałów w wymienionych miejscowościach oddzielne pisma o wypowiedzenie się w kwestji ewentualnego proklamowania strajku w zakładach włókienniczych.

Konsolidacja włókniarzy z kotoniarzami

Z racji trwającego strajku w przemyśle kotonowym, kotoniarze postanowili przy współdziałaniu strajku powstałego w przemyśle włókienniczym, rozszerzyć prowadzoną akcję i solidarnie prowadzić ją wspólnie z włókniarzami.

Na skutek tego związek zawodowy kotoniarzy postanowił zwrócić się do swych członków, kontynuujących pracę w niektórych zakładach, o przystąpienie do strajku, wskutek czego strajk w przemyśle pończoszniczym rozszerzył się również.

Adwokat M. Cukier zarządza na ławie oskarżonych

pod zarzutem przywłaszczenia powierzonych mu sum

(a) W roku 1932 została ogłoszona upadłość firmie St. Domański i Ska biuro instalacyjno-techniczne, przy ul. Piotrkowskiej 17 przyczem syndykiem tymczasowym masy upadłości wybrany został adwokat Michał Cukier zamieszkały przy ul. Traugutta 5 i tamże prowadzący kancelarię.

W czasie sprawowania funkcji syndyka przez adwokata Cukiera, do Urzędu Prokuratorskiego w Łodzi wpłynęła skarga kilku wierzycieli masy upadłości f. Domański, Wierzyliście zarzucali adw. Cukierowi, iż dopuścił się przywłaszczenia sum, powierzonych mu

na ich szkodę.

Na skutek tej skargi zarządzone zostało dochodzenie, w wyniku którego adw. Cukier został postawiony w stan oskarżenia.

Dowiadujemy się obecnie, iż akt oskarżenia przeciw adw. Michałowi Cukierowi przez Urząd Prokuratorski został już opracowany i skierowany do Sądu wraz z aktami sprawy, wobec czego w najbliższym czasie spodziewać się należy rozprawy sądowej, która będzie pierwszą tego rodzaju rozprawą w Łodzi.

Niebezpieczny zawód

(a) W dniu 13 października 1932 r. z 11 urzędu skarbowego delegowani zostali sekwestratorzy Jan Antoniewicz, Andrzej Górecki i Wiesław Kaftański dla przeprowadzenia egzekucji w składzie w składzie galanterji przy ulicy Głównej 53, którego współwłaścicielami byli Fela Blabstein, brat jej Boruch i Franja Derembusz.

Gdy właściciele odmówili zapłacenia 129 zł należności skarbowych, Antoniewicz i jego towarzysze wezwali robotników i poczęli zabierać zajęte ruchomości towary.

Obecnie w składzie Dorembuszówna i Boruch Blabstein poczęli wyrwać rzeczy z rąk robotników i sekwestratorów, do pomocy nadbiegła im Fela Blabstein, która udzieliła Góreckiego.

Awanturniczych płatników pociągnięto do odpowiedzialności karnej. W dniu wczorajszym Sąd Okręgowy w Łodzi po rozpoznaniu sprawy skazał 28letnią Felę Blabstein, 29letniego Borucha Blabstein i 23letnią Franję Dorembusz każdego na miesiąc więzienia.

Czy rzemieślnicy handlujący na targach muszą posiadać patent?

(a) Utrudnieniem dla rzemieślników drobnych, sprzedających swe wyroby na targach, była sprawa świadectwa przemysłowego, które dotychczas władze skarbowe żądały na handel według IV kategorii handlowej

Pewna część rzemiosła, zwłaszcza szewcy, koszykarze, stolarze, drobnicy rzeźnicy itd. nie mogli poddać temu ciężarowi, a jak obecnie stwierdzono był on o tyle niesłuszny, że handel straganiarski uprawiany był tylko w pewne dni.

Obecnie wydane zostało zarządzenie dla poszczególnych urzędów skarbowych w sprawie zastosowania w praktyce orzeczenia Sądu Najwyższego, który stwierdził, że warsztat rzemieślniczy, którego właściciel nie opłaca świadectwa przemysłowego z tytułu swego zajęcia rzemieślniczego, sprzedawał na rynku w mieście, w dni targowe swe ręcznie wyrobione sprzęty i artykuły — nie wymaga wykupienia świadectwa przemysłowego IV kategorii handlowej, ponieważ sprzedaż wyrobów na rynku w dzień targowy odpowiada ustawowemu określeniu drobnej sprzedaży towarów z niewielkiego pomieszczenia nie posiadającego ani wyglądu ani charakteru pokojów.

Z zestawienia przepisów taryfy, dotyczącej podziału przedsiębiorstw na kategorie odnoszących się do przedsiębiorstw obowiązujących

do wykupienia świadectw przemysłowych wynika, że dorywcze i nie posiadające żadnej ochrony ani trwałości rozłożenia towarów na danej przestrzeni pod gołym niebem nie może żadną miarą otrzymać znaczenia pomieszczenia w rozumieniu taryfy

Zarządzenie to odnosi się do wszystkich typów wyrobów rzemieślniczych,

Nowoczesne sposoby kolportowania fałszyfikatów monet

(a) Ostatnio zaobserwowano nowy sposób, używany przez kolporterów fałszywych monet. Osobnicy obojga płci zgłaszają się do różnych instytucji państwowych, prywatnych i sklepów, kupują drobne przedmioty lub załatwiają różne interesy, przyczem płać z reguły banknotami 20—50 złotowymi

Przy wydawaniu reszty osobnicy zręcz-

Ciekawy objaw

Cesarskie marki niemieckie znajdują nabywców

W dniu wczorajszym zaobserwowano na czarnej giełdzie w Łodzi niezwykły objaw.

Oto pojawili się nabywcy na stare i obecnie nie znajdujące się w obiegu cesarskie marki niemieckie, za które płacono po 25 gr. za sztukę.

Zjawisko to ma związek przyczynowy z zapowiadaną restytucją monarchii w Niemczech, z czego korzystają spekulanci i wprawy widywaniu, iż marki cesarskie staną się prawnym środkiem płatniczym obecnie już nabywają je po 1/8 nominalnej ceny.

nie zamieniają wydane im oryginalne monety na fałszywe i żądają zamiany fałszyfikatów na autentyczne monety.

Władze policyjne, które zwróciły już uwagę na ten objaw wdroszyły energiczne dochodzenie, albowiem zachodzi podejrzenie, iż jest to dzieło specjalnie zorganizowanej szajki fałszerzy

Znak dobrych czasów.

Znów samobójstwo kupca.

(a) W dniu wczorajszym w godzinach wieczorowych pozbawił się życia wystrzałem z rewolweru w skroń 30-letni Czesław Czekala

zamieszkały przy ul. 6-go Sierpnia 10.

Czekala ostatnio cierpiał na rozstrój nerwowy z powodu niepowodzenia w interesach handlowych tudzież z racji ciągłych niesnasek rodzinnych wynikających również na tem tle.

Wczoraj pozostając samotnie w mieszkaniu zamknął się w swym gabinecie i dobywszy rewolweru strzelił sobie w skroń.

Gdy na ogłos wystrzału nadbiegli sąsiedzi i zaalarmowani przez nich domownicy zastali denata leżącego w kałuży krwi na podłodzie.

Obok leżał wypadły z rąk samobójcy rewolwer, narzędzie samobójstwa. Niezwłocznie zaalarmowano ogotowie ratunkowe, jednakże przybyła lekarz stwierdził jedynie zgon samobójcy.

Zwłoki tragicznie zmarłego kupca zabrano na miejsce do czasu zejścia komisji sądowo lekarskiej.

Przed nowymi wyborami do samorządów.

(a) W związku z opracowaniem obecnej nowej ustawy samorządowej, przewidziane jest z chwilą wprowadzenia jej w życie przeprowadzenie wyborów do wszystkich samorządów miejskich w powiecie łódzkim jako też Województwie Łódzkim.

Wyrazem tego są obecne zarządzenia władz nadzorczych. Mianowicie niektórym samorządom miast niewydziałonych, które już przesyłały projekty budżetów za rok 1933/34 do zatwierdzenia, władze nadzorcze (wydziały powiatowe) zwracają preliminarze budżetowe z zaleceniem wstawienia do tych odnoszących sum na koszt przeprowadzenia nowych wyborów do ciał samorządowych, to jest na sporządzenie list wyborców itd.

Wobec tego daje się zauważyć pewne ożywienie w poszczególnych ugrupowaniach, które czynią przygotowania do wyborów i agitacji

Polski lot do stratosfery

Por. Hynek i por. Burzyński wystartowali niespodziewanie w ub. niedzielę o godzinie 18 ej z Jabłonny na balonie "Polonia" do stratosfery. Lot trwał godzinę. Lotnicy osiągnęli wysokość około 10 tys. metrów. Na wysokości tej termometr wskazywał — 590 C, skutkiem czego por. Burzyński odmroził nogi i został przewiezony do szpitala. Balon wylądował prawidłowo pod Riebkowem

Brak zboża na zasiewy na Ukrainie

Kampanja zbożowa zakończyła się na Ukrainie niepowodzeniem. Pomimo agitacji i środków teroru, władze sowieckie nie mogły wydobyć z Ukrainie zboża, które miała ona dostarczyć według „planu rolnego”. Okazało się nadto, że zarówno Kaukaz Północny jak i Ukraina, nie są w stanie skutecznym zasiewów wiosennych, w obu tych prowincjach brakuje bowiem zboża na ten cel.

Wiadomości te, dotychczas tylko w formie urywkowej przedostawały się do prasy. Obecnie znajdują one potwierdzenie urzędowe. Oto dekret Rady Komisarzy Ludowych zatytułowany „Pomoc nasienna dla Ukrainy” stwierdza, że Kołchorszy i Sowchorszy, zarówno Ukrainy jak i Północnego Kaukazu, nie były w stanie zabezpieczyć sobie niezbędnego zboża dla zasiewów jesiennych, wobec czego postanawia: wydać Ukrainie z rezerw ogólnopństwowych 20 300 000 pudów zboża i Północnemu Kaukazowi 15 300 000 pudów. Pożyczka ta ma być zwrócona na jesieni z dziesięcioprocentowym dodatkiem.

Dwie najżyźniejsze prowincje Związku Sowieckiego w wyniku „piatiletki rolniczej”, po zastosowaniu 149 000 traktorów, wymagają pomocy państwa na zasiewy, i to w ilości sześciu milionów cent, metrycznych zboża.

A jednocześnie „Prawda” z dnia 28-go lutego donosi, że traktory, obsługujące rolnictwo, dotychczas nie są doprowadzone do porządku. Według danych tego pisma, zarówno na Ukrainie jak na Północnym Kaukazie, przeszło połowa traktatów ni nadaje się do użytku. Przyczyna się do tego brak części zapasowych. Przed paru dniami wprawdzie prasa sowiecka obwieszcza triumfalnie, że produkcja części zapasowych odbywa się w gorączkowym tempie, że dotychczas wykonano przeszło połowę „planu” kwartalnego, lecz w parę dni potem okazało się, że istotnie liczba dostarczonych części zapasowych odpowiada danym statystycznym, lecz że fabryki dostarczają nadmiernie ilości części łatwych i zupełnie uchylają się od fabrykowania bardziej skomplikowanych.

Rektorzy wszystkich uczelni Rzplitej. ustąpili

Rektorzy wyższych uczelni w Polsce na wiadomość o uchwaleniu przez senat nowej ustawy o szkołach akademickich gromadnie zgłosili swe rezygnacje.

Wczoraj o godzinie 10 rano rektor Politechniki Warszawskiej prof. dr. Wiesław Chrzanowski złożył rezygnację na ręce prorektora prof. Pszenickiego. W związku z tem zwołane zostało na dziś, na godzinę 1-szą po południu posiedzenie senatu Politechniki. W dniu wczorajszym złożył również rezygnację ze stanowiska rektora Uniwersytetu Warszawskiego profesor dr. Ujejski. Senat nie przyjął tej rezygnacji do wiadomości i w dniu jutrzejszym ma się odbyć powtórne posiedzenie senatu dla rozpatrzenia wytworzonej sytuacji.

W Krakowie ustąpili już wszyscy rektorzy. Zgłosił więc wczoraj rezygnację rektor

Uniwersytetu Jagiellońskiego prof. dr. Stanisław Kutrzeba, rektor Akademii górniczej prof. Z. Sarjusz Bielski i rektor Akademii Sztuk Pięknych.

W szkole Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie ma się odbyć jutro ogólne zebranie profesorów.

Posiedzenie senatu Uniwersytetu Stefana Batorego w Wilnie, wyznaczone zostało na czwartek w Poznaniu wyjaśnienia sytuacji oczekiwac należy koło piątku Ze Lwowa brak wiadomości.

Jak słychać, na wypadek zgłoszenia przez wszystkich rektorów rezygnacji, żaden z profesorów nie będzie w przyszłości po wprawdzie nowej ustawy akademickiej przyjmować godności rektora.

WALKA NA OCEANIE SPOKOJNYM

Japonia wczoraj i dziś. — „Moga”. — Przeludnienie i ekspansja. — Ciężka kampanja zimowa w Jeholu. — Przed zakończeniem pierwszego aktu,

Postęp i „europeizacja” Japonji, idzie naprawdę w błyskawicznym tempie. Toż przed stu niespełna laty, w roku 1837 okręt amerykański „Morison” przywitał Japończyków strzelanymi armatnicmi! Ale już w roku 1854 otworzyła Japonja kilka swych portów dla okrętów cudzoziemskich, a w roku 1870 nawiązała normalne stosunki dyplomatyczne z Europą.

A potem przyszły zwycięskie wojny: z Chinami zakończona traktatem z roku 1895 którym Formoza dostała się Japonji, a Korea weszła w sferę wpływów japońskich — i wojna z Rosją, uwieńczona zdobyciem półwyspu Kwantung i Portu Artura. I wreszcie w wojnie światowej Japonja jeszcze raz złożyła wspaniałe świadectwo mądrości w Chinach, gdzie problem przeludnienia rozwiązują... nie wspaniałe wojny domowe, czy katastrofy głodu czy wylewy lub epidemia.

Siła rzeczy narzuca się jedno tylko możliwe rozwiązanie: ekspansja. Przedewszystkiem w kierunku zachodnim, w kierunku najbliższego sąsiada, tak bliskiego i rasą i wyznaniem i językiem. Sąsiada, który skutkiem anarchii i indolencji znajduje się w stanie zupełnej dezorganizacji. Zapewne, wymaga to dużych ofiar. Ale ponosi się je chętnie żołnierz japoński, inteligentny, karny, i odważny aż do szaleństwa, przywiązany jest całą duszą do panującego. Idzie w walkę,

świadomy swych wielkich celów i swej misji wie, że walczy na chwałę swej Ojczyzny, dla której gotów jest bez wahania i tysiąc razy życie swe złożyć w ofierze.

Z drugiej zaś strony zaprzeczyc się nie da, że Japonja w prowincjach zdobytych wprowadza ład i porządek ze urządza je na sposób nowoczesny zakłada linje kolejowe, buduje drogi, tępi bandytm i przekupstwo.

Walka o prowincję Jehol, — to ostatni etap na drodze do zrealizowania wielkiego planu: utworzenia państwa Mandzurko, państwa buforowego między Japonją a Sowietami, których sfera wpływów i agitacji zaczyna już sięgać poza Mongolję, graniczącą z Mandżukoo. Po zajęciu trzech prowincji: Mukden, Kirin i Heilung - Kiang, — pozostaje jeszcze tylko prowincja Jehol, aby zapanować nad całą Mandżurją.

Walka ta toczy się w niesłychanie ciężkich warunkach. Kraj górzysty, dziki, pozabawiony niemal zupełnie linji kolejowych i dobrych dróg. A przytem wichry i mrozy straszliwie paraliżują wszelką akcję. Trzeba naprawdę dysponować pierwszorzędnym materiałem, wstrzymałym, zahartowanym i ofiarnym by w tych warunkach podejmować kampanję.

Sztab japoński przewidział jednak to wszystko: żołnierz wyekwipowany jest odpo-

wiednio, ma nie tylko doskonałą broń, ale i grube, ciepłe futra. Służba etapowa funkcjonuje sprawnie, żywność przychodzi na czas i regularnie. Armja nieliczna wprawdzie, ale wyposażona w doskonały sprzęt wojenny — aż do samolotów włącznie, — ożywiona zapałem i duchem patriotyzmu, może śmiało podjąć walkę z wrogiem, liczniejszym co prawda, ale gorzej uzbrojonym, lichy ubranym i co najważniejsza lichy odżywionym

Rozgrywa się ostatni etap walki, na którą zwrócone są dziś oczy całego świata. Z największym zainteresowaniem i zaniepokojeniem patrzą na to Stany Zjednoczone A. P. Anglia i Sowjety, nasilniej zainteresowane tym problemem ekspansji japońskiej grożącej zupełną zmianą stosunków politycznych i ekonomicznych na Dalekim Wschodzie.

Zagadnienie hegemonji na Oceanie Spokojnym odżywa dziś na nowo. A wszystko zdaje się wskazywać na to, że Japonja, wykrzystując zresztą obecną konjunkturę polityczną, z tej pierwszej rozgrywki wyjdzie zwycięsko.

ZEBRACZKA

Stycziowy mroźny wieczór. Pod murem stoi zebrazka i zaczyna temi słowy przechodniów:

— Litościwe osoby jestem biedna wdowa z dzieckiem przy piersi
Jakaś przechodząca pani głęboko wzruszona nędzą kobiety, odsłania chustkę, która przykryte jest dziecko
— Coż to? — dziwi się pani — przecież zamiast dziecka macie lalkę
— A co pani sobie myśli. Na taki mroź prawdziwe dziecko będę brała

Widowiska

TEATRY:

TEATR MIEJSKI — Kobieta, która kupiła meza
TEATR KAMERALNY — Sprawa Moniki
TEATR POPULARNY — Orłów
TEATR POPULARNY w Sali Geyera —

„Ach te pensjonarki”

JAR — Asy w Jarze

KINA

CASINO — Czemp
CAPITOL: — Teozja Sewastopol
MIMOZA — Odrodzenie
CZARY — I Axela. II Podniebny romans
GRAND-KINO — Każdemu wolno kochać
LUNA — Co może Paryż
CORSO — Noce portowe
PAN — Rycerze mroku
STYLOWY — Biała trucizna
OSWIATOWY — dla doros. W każdym porcie dziewczyna dla młodz. Pat i Pataszon
LUDOWY — Ład życia
BAJKA — I Krwawy wachód. II Romanse cygańskie
RAMIETA — Kino nieczynne
PALACE — Syn mimowoli
PRZEDWIOSNIE — Skończona pieśń
SPLENID: — Mężczyźni w jej życiu
ADRIA — Księżna Łowicka
METRO — Księżna Łowicka
SZTUKA — Raj podlotków
ZACHEJA — I Rozstrzygająca noc. II Wyprawa Byrda

Giełda warszawska

WARSZAWA, 7 marca 1933 r.

Waluty: Dolar St Zjednoczonych 8,94

Dewizy:	Gdańsk	174,50
	Belgia	124,65
	Holandja	358,75
	London	30,92
	Nowy Jork	8,898
	Paryż	35,12
	Praga	26,45
	Szwajcaria	172,80
	Włochy	45,35
	Czerwoniec	4,40

Obroty mniej niż średnie tendencja niejednolita — Dolar w obrotach pozagiełdowych — 8,70 — Rubel złoty 5,03 — W obrotach prywatnych: rubel srebrny 1,29 100 kopiejek bilonu srebrnego 0,60 Dewizy na Berlin w obrotach międzybankowych 210,00 Gram czystego złota 5,9244

Papiery procentowe:

7 proc. poz. stabilizacyjna	56,63
4 proc. poz. inwestycyjna serjowa	112,50
4 proc. poz. inwestycyjna	105,00
5 proc. poz. konwersyjna	44,00
6 proc. poz. dolarowa	57,00
8 proc. L. Z. Banku Gosp. Krajow.	94,00
10 proc. poz. kolejowa	104,00 (wpr)
5 proc. poz. kolejowa konwersyjna	37,00
8 proc. oblig. Banku Gosp. Krajow.	94,00
7 proc. oblig. Banku Gosp. Krajow.	83,25
8 proc. oblig. Banku Gos. kraj.	94,00
7 proc. L. Z. Banku Gosp. Kraj.	83,25
8 proc. L. Z. Banku Gos. Kraj.	94,00 (wpr.)
8 proc. L. Z. Banku Rolnego	94,00
7 proc. L. Z. Banku Rolnego	83,25
6 proc. L. Z. m. Warszawy	49,75
8 proc. L. Z. m. Warszawy	42,50
8 proc. L. Z. m. Łodzi	42,25
10 proc. m. Radomia	37,25
8 proc. L. Z. Kielc	39,00
8 proc. m. Piotrkowa	40,50
4 1/2 proc. L. Z. ziemskie	38,00

Akcje:

Bank Polski	78,50
Lilpop	11,50
Starachowice	9,75

Dla pożyczek państwowych tendencja

mocniejsza dla latów zastawnych utrzymana, obroty akcjami małe.

Przez radjo

Łódź, 8 marca 1933 r.

11.40	Przegląd prasy
11.50	Kom. meteorol. dla kom. lotniczej
11.57	Sygnal
12.05	Program na dzień bieżący
12.10	Muzyka z płyt gramof.
13.20	Kom. P. I. M.
15.10	Komunikat gospodarczy
15.13	Kronika harcerek
15.35	Program dla dzieci
16.00	Muzyka ludowa
16.20	Odczyt dla maturzystów p. t. „Wyprawy krzyżowe” — wygł. H. Paszkiewicz
16.40	„Sprawa polska w rokowaniach brzeskich 1918 r.” — wygł. p. St. Wojtomski
17.00	Koncert wokalny z płyt gramofonowych. W przerwie kom. dla żegl. i rybaków
17.40	Odczyt p. t. „Zmiany w ubezpieczeniu pracowników umysłowych na wypadek braku pracy” — wygł. red. J. Zieliński
17.55	Program na dzień następnny
18.00	Odczyt dla maturzystów p. t. „Słowa ki”. Odczyt II wygł. prof. K. Górski
18.20	Wiadomości bieżące
18.25	Muzyka lekka
19.00	Rozmaitości
19.20	„Skrzynka pocztowa rolnicza” — omówi inż. Tarłowski
19.30	Feljton literacki: p. t. „Kierunki literackie czechosłowacji powojennej” — wygł. p. Rubach
19.45	Pras. Dz. Radj.
20.00	Przyjemna godzina
21.00	Wiadomości sportowe
21.05	Dodatek do Pras. Dz. Radj.
21.30	Koncert kameralny
22.00	„Na widnokręgu”
22.15	Muzyka taneczna
22.40	Odczyt w języku esperanckim
22.55	Komunikaty
23.00—24.00	Muzyka taneczna

Dyrekcje kin są proszone aby we własnym interesie zawiadomiły z wczesną redakcją zmianie programu

KINOTEATR

STYLLOWY

dawniej „RESURSA”

Kilńskiego 123 Telefon 112-00

PRZEPIĘKNE ARCYDZIEŁO FILMOWE p. t.

Tajemnice dworu Habsburgów

Rewelacyjne odsłonięcie tajemnicy tragicznej śmierci Arcyksięcia RUDOLFA HABSBURGA i jego kochanki Baronówny VETSERY.

W rolach głównych:

PAUL OTTO, LIL DAGOWER, EKKCHAR ARENDA, CHARLOTTE ANDER,

UWAGA: Na pierwszy seans wszystkie miejsca po 49 groszy

Następny program:

„Arena namietności”

Początek seansów w soboty, niedziele i święta o godzinie 3 pp. w dni powszednie o godz. 5 popołudniu.

Aparatura dźwiękowa „PHILIPSA”

Sklep spożywczy
i pokój z kuchnią do sprzedania, Marszałkowska 11 przy Rzgowskiej.

DO SPRZEDANIA
grochowiec próżny na Starym cmentarzu katolickim. Blizszych informacji udzieli Piękna 8 M. W.

SŁUPKI DĘBOWE
2 1/2 metra na ogrodzenie 150 sztuk oraz SIATKĘ na ogrodzenie do 400 mtr. okazjnie kupię. Zgłoszenia Przybylski, Ogrodowa Nr. 24, sień 5, m. 10.

Kompletne urządzenie
pracowni cukierniczej przy cukierni do wydzierżawienia dla wykwalifikowanego cukiernika chrześcijanina z niewielkim kapitałem potrzebnym do wyrobu towarów na własny rachunek. Szczegółowe oferty pod „Cukiernik”.

5000 zł. potrzebuje, zabezpieczenie hipoteczne Chłodna 11 (gospodarz).

BEZ ODSIĘPNEGO
mieszkania, sklepy, lokale handlowe, biurowe, fabryczne, pokoje z klatki schodowej poleca Biuro „POLRUCH” Al. Kościuszki 27 tel. 141-01

Nasiona pierwszej jakości: role, trawy, drzew, warzywne i kwiatów. CE BULKI i KLĄCZE kwiatowe, NARZĘDZIA i PRZYRZĄDY.

ogrodniczo - pszczelnicze, NAWOZY i PREPARATY CHEMICZNE (wyłącznie dla celów ogrodniczych).

Rolecują Składy L. JASIŃSKIEGO, prowadzone od 1870 rok. w Łodzi, ul. Andrzeja 10, tel. 168-56, w Łęczycy, ul. Poznańska Nr. 30, tel. 125. Cenniki bez łątnie.

Do wydzierżawienia 1 morga ziemi ornej przy ul. TKACKIEJ. Wiadomość Orla 3, m. 7.

Place

przy ul. Pabjanickiej i Ciasnej położone, różnej wielkości do sprzedania. Tramwaj na miejscu. Otton Krause, Łódź, Pabjanicka 47 telefon 148-45.

Szewcy.

Najtaniej nabyć skóry w każdej ilości

w Spółce Szewców

PIOTRKOWSKA 79, —: AL. KOŚCIUSZKI 22
Telefon 158-38

Specjalność: detalicznie sprzedaż zelówek trwałych na wodę

ZAWODOWE KURSY SAMOCHODOWE

F. Grętkiewicz

zawiadamiają, że przyjmują zapisy na **NOWY KURS**

w nowym lokalu przy **ALEJI KOŚCIUSZKI 68.** (róg Zamenhofa) tel. 175-35

Szkoła urządzona według najnowszych wymagań techniki samochodowej, jak również warsztaty i garaże samochodowe.

Kto cierpi na przepuchlinę, powinien nosić odpowiedni i dobrze zrobiony pasek

Pracownia ortopedyczna

istniejąca od 1886 r.

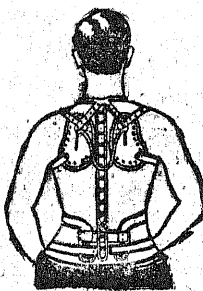
ST LEWIŃSKA, ŁÓDŹ, ul. Nawrot 38a

Wyrabia paski rapturowe wszelkiego rodzaju i w różnych gatunkach dla mężczyzn, kobiet i dzieci. Opaski damskie wykonane podług wymagań Sz. P. T. lekarzy. Paski pooperacyjne, elastyczne, podtrzymujące, przeciw obwisłości, urabiające figurę i t. p. Prostotrzymacze, gorsety a la „HESSINGA”, wkładki sprężynowe na płaskie stopy. — Supensorja. — Patent: Bandaż „Elasta” przeciw żyłakom, gruczołom dla zreformowania i uszczuplenia zgrubiałej nogi. —

PRACOWNIA ORTOPEDYCZNA

Piotrowska 119

Sztuczne nogi, ręce, gorsety na grzbięci, skrzywienie kręgosłupa, wszelkie aparaty ortopedyczne, wkładki na stopy płaskie podług odlewu gipsowego lekkie z daz-aluminium.

DR. J. LUBICZ I V. SIMONOVIC
tel. 231-81.

Najlepsza czekolada

A. PIASECKIEGO

S. A.

Rzeźnie Miejskie

Łódź, ul. Inżynierska nr. 1

polecają:

Chłodnie dla przechowywania mięsa, masła i t. p.
Mroźnie dla ryb
Lód sztuczny
Krew suszono-mielona
Mączkę mięsno-kostną

Zarząd: ul. Inżynierska nr. 1, tel. 102-81
Targowisko: ul. Inżynierska nr. 1, tel. 175-51
Chłodnia: ul. Wołowa nr. 12, tel. 190-16

OGŁASZAJCIE SIĘ W PRĄDZIE

Wydawca B. Kowalski.

Redaktor odp. T. Czajewski.

Odbito w tłoczni T. Czajewskiego w Łodzi Al. Kościuszki 41